

Vejledning i brug af Fresubin® sondeernæring i borgerens hjem

Sondeernæring i hjemmet

Mange mennesker får sondeernæring i hjemmet, og flere og flere er afhængige af andres hjælp med at få indgivet sondeernæringen. Denne vejledning er tænkt som et redskab for dig, der er en del af det sundhedsfaglige personale. Formålet er at give en beskrivelse af, hvordan du håndterer sondeernæringen på en hensigtsmæssig måde.

Borgere er unikke og situationer forskellige, og ofte er der behov for individuel planlægning omkring sondeernæring. Derfor er der sidst i vejledningen to sondeernæringskemaer, som du enten kan anvende eller måske blive inspireret af i din håndtering af sondeernæringen.

Har du behov for hjælp, er du altid velkommen til at kontakte os. Vi besvarer dagligt spørgsmål, hjælper og underviser i emnet, og den service vil vi også gerne tilbyde dig.

Kontakt os gerne - vi er klar til at hjælpe dig!

Fresenius Kabi
 Islands Brygge 57
 2300 København S
 Kundeservice: 3318 1600
 Fax: 3318 1614
 E-mail: info-dk@fresenius-kabi.com

Indholdsfortegnelse

BMI tabel	Side 2
Plan for sondeernæring	Side 3
Indgivelse af sondeernæring	Side 4
Hygiejne og praktisk håndtering af sondeernæring	Side 5
Problemløsning ved anvendelse af sondeernæring	Side 5
Sondeernæringskema - bolusindgivelse	Side 6
Sondeernæringskema - kontinuerlig indgivelse	Side 7
Kontaktoplysninger	Side 8

Højde, cm		BMI-TABEL																																		
Højde, cm	Vægt, kg	9	10	10	11	11	12	12	13	13	13	14	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25
200	9	10	10	11	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25			
198	9	10	10	11	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25			
196	9	10	10	11	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25			
194	10	10	11	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17	18	18	19	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	26	26	27			
192	10	10	11	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25	26	27	27		
190	10	11	11	12	12	13	13	14	14	15	16	16	17	17	18	18	19	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25	26	27	27	28		
188	10	11	11	12	12	13	14	14	15	15	16	16	17	18	18	19	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25	26	27	27	28	28		
186	10	11	12	12	13	13	14	14	15	16	16	17	17	18	18	19	20	20	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25	26	27	27	28	28	29		
184	11	11	12	12	13	14	14	15	15	16	17	17	18	18	19	19	20	21	21	22	22	23	24	24	25	25	26	27	27	28	28	29	30	30		
182	11	11	12	13	13	14	14	15	16	16	17	18	18	19	19	20	21	21	22	22	23	24	24	25	25	26	27	27	28	28	29	30	30	31		
180	11	12	12	13	14	14	15	15	16	17	17	18	18	19	19	20	20	21	22	22	23	23	24	25	25	26	27	27	28	28	29	30	30	31		
178	11	12	13	13	14	15	15	16	16	17	18	18	19	20	20	21	21	22	23	23	24	25	25	26	27	27	28	28	29	30	30	31	32	32		
176	12	12	13	14	14	15	15	16	17	17	18	19	19	20	21	21	22	23	23	24	25	25	26	26	27	28	28	29	30	30	31	32	32	33		
174	12	13	13	14	15	15	16	17	17	18	18	19	20	20	21	22	22	23	24	24	25	26	26	27	28	28	29	30	30	31	32	32	33	33		
172	12	13	14	14	15	16	16	17	18	18	19	20	20	21	22	22	23	24	24	25	26	26	27	28	28	29	30	30	31	32	32	33	33	34		
170	12	13	14	15	15	16	17	17	18	19	19	20	21	21	22	23	24	24	25	26	26	27	28	28	29	30	30	31	32	33	33	34	34	35		
168	13	13	14	15	16	16	17	18	18	19	20	21	21	22	23	23	24	25	26	26	27	28	28	29	30	30	31	32	33	33	34	34	35	35		
166	13	14	15	15	16	17	17	18	19	20	20	21	22	22	23	24	25	25	26	27	28	28	29	30	30	31	32	33	33	34	34	35	36	36		
164	13	14	15	16	16	17	18	19	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	30	31	32	33	33	34	34	35	36	37	37	38		
162	14	14	15	16	17	18	18	19	20	21	21	22	23	24	24	25	26	27	27	28	29	30	30	31	32	33	34	34	35	36	37	37	38	38		
160	14	15	16	16	17	18	19	20	20	21	22	23	23	24	25	26	27	27	28	29	30	30	31	32	33	34	34	35	36	37	38	38	39	39		
158	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27	28	29	30	30	31	32	33	34	34	35	36	37	38	38	39	40	40	41		
156	15	16	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	30	31	32	33	34	35	35	36	37	38	39	39	40	41	41	42		
154	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29	30	30	31	32	33	34	35	35	36	37	38	39	40	40	41	42	42	43		
152	16	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	35	36	37	38	39	40	41	42	42	43	43	44	44		
Vægt, kg	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82	84	86	88	90	92	94	96	98	100			

$$\text{BMI} = \frac{\text{Vægt (kg)}}{\text{Højde}^2 \text{ (m)}}$$

Plan for sondeernæring

Behovet for energi og protein - og dermed også den nødvendige mængde sondeernæring - varierer fra menneske til menneske. Det er vigtigt at vide, hvor meget sondeernæring, borgeren skal have for at opnå det ønskede formål.

Borgerens vægt er: _____ kg Borgerens body mass index (BMI) er: _____

Formålet med sondeernæringen er:

		Sæt kryds
1.	At øge vægten til normalvægten	
2.	At holde vægten	
3.	At forebygge yderligere vægttab	

Det er en god idé at veje borgeren jævnligt, fx 1 gang om ugen. Hvis formålet med sondeernæringen ikke nås, bør behovet for sondeernæring revideres. Ændringer bør ske i samarbejde med hospital eller egen læge.

Behovet for energi, protein og væske er individuelt. Borgerens daglige behov er:

	Udfyld med det aktuelle behov		Generelt dagligt behov
Energi:		kcal	30-35 kcal/kg legemsvægt
Protein:		g	0,8-1,5 g/kg legemsvægt
Væske:		ml	30-40 ml/kg legemsvægt

	Sondeernæring	Indhold pr. pose			
		Posestørrelse (ml)	Energi (kcal/kJ)	Protein (g)	Vand (ml)
Standard	Fresubin® Original	500	500 / 2.100	19	420
	Fresubin® Original	1.000	1.000 / 4.200	38	840
	Fresubin® Original Fibre	500	500 / 2.100	19	420
	Fresubin® Original Fibre	1.000	1.000 / 2.100	38	840
	Fresubin® Energy	500	750 / 3.150	28	390
	Fresubin® Energy	1.000	1.500 / 6.300	56	780
	Fresubin® Energy Fibre	500	750 / 3.150	28	380
	Fresubin® Energy Fibre	1.000	1.500 / 6.300	56	760
	Fresubin® 1000 Complete	1.000	1.000 / 4.200	55	830
	Fresubin® 1200 Complete	1.000	1.200 / 5.000	60	800
	Fresubin® 1800 Complete	1.500	1.800 / 7.500	90	1200
	Fresubin® Soya Fibre	500	500 / 2.100	19	415
	Fresubin® Soya Fibre	1.000	1.000 / 4.200	38	830
	Special	Fresubin® HP Energy	500	750 / 3.150	38
Fresubin® HP Energy		1.000	1.500 / 6.300	76	790
Survimed® OPD		500	500 / 2.100	23	425
Survimed® OPD HN		500	665 / 2.800	34	400
Fresubin® 2 kcal HP		500	1.000 / 4.200	50	360
Fresubin® 2 kcal HP Fibre		500	1.000 / 4.200	50	355

Borgerens sondeernæring hedder: _____

Borgeren skal have _____ ml sondeernæring om dagen

Der skal suppleres med _____ ml vand om dagen

Indgivelse af sondeernæring

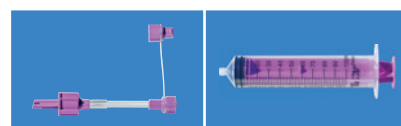
Sondeernæringen kan indgives på flere måder og skal tilpasses efter borgerens situation. Som udgangspunkt bør man stræbe efter at efterligne det normale spisemønster med 3-6 måltider om dagen. Nogen har dog behov for at få sondeernæring langsomt i løbet af dagen for ikke at få gener af det. Det vigtigste er at få lagt en individuel plan for, hvad der passer borgeren bedst.

Sondeernæring gives:

A. I portioner à _____ ml x ____ dagligt

Gives sondeernæring i portioner, der minder om måltider, kaldes det bolus og gives over 10-15 minutter. Administreres sondeernæringen på denne måde, skal man bruge en Freka Bolus Adapter, der sættes i posen med sondeernæring. Sondeernæring med Freka Bolus Adapter kan opbevares i køleskab i max. 24 timer efter anbrud.

Du har brug for: Freka Bolus Adapter
ENFit sprøjte

B. Kontinuerligt _____ ml pr. time over ____ timer

Ernæringsæt kobles til posen med sondeernæring. Ved at dividere det ønskede antal ml pr. time med 3 (fx 100 ml pr. time \approx 33 dråber pr. minut), kan man udregne det omtrentlige dråbeantal pr. minut. Posen med sondeernæring og ernæringsæt kan opbevares ved stuetemperatur i max. 24 timer.

Du har brug for: Ernæringsæt, standard til EasyBag

C. Kontinuerligt med ernæringspumpe _____ ml pr. time over ____ timer

Ernæringsæt kobles til posen med sondeernæring, og pumpen kodes til den ønskede hastighed og mængde. Posen med sondeernæring og anvendt ernæringsæt kan opbevares ved stuetemperatur i max. 24 timer. Ernæringspumpen kan lejes hos distributører - se bagsiden.

Du har brug for: Amika ernæringsæt til pumpe EasyBag
Amika ernæringspumpe

D. I portioner à _____ ml x ____ dagligt via pumpe

Ernæringsæt kobles til posen med sondeernæring, pumpen kodes til 600 ml pr. time og den ønskede mængde, fx 300 ml, og portionen løber ind på 30 minutter. Posen med sondeernæring og anvendt ernæringsæt kan opbevares ved stuetemperatur i max. 24 timer.

Sidst i denne vejledning finder du to sondeernæringskemaer. De kan bruges som oversigt over, hvordan sondeernæringen gives, og hvor meget borgerne har modtaget.

Hygiejne og praktisk håndtering af sondeernæring

Sondeernæring er fødevarer til særlige medicinske formål og skal ligesom almindelig mad håndteres med fornuft, da det er fordærveligt. Derfor er det en god idé at huske nedenstående råd:

- Vask altid hænder inden håndtering af sondeernæring og tilbehør
- Kontrollér altid udløbsdatoen på posen med sondeernæring (sort felt ved åbningen)
- Kig igennem "ruden" på posen med sondeernæring for at se, om den er ensartet og uden klumper
- Ryst sondeernæringen før brug
- Borgeren bør sidde helt eller halvt op (i en vinkel på mindst 30 grader), mens sondeernæringen indgives og i 30-60 minutter efter. Gives sondeernæring om natten, bør hovedgærdet være hævet
- Sondeernæring, der gives vha. ernærings sæt, kan hænge ved stuetemperatur i 24 timer
- Sondeernæring, der påmonteres en bolusadapter, bør ikke afmonteres imellem "måltiderne"
- Sondeernæringen bør have stuetemperatur, når den indgives, da køleskabskold sondeernæring kan give diarré eller mavesmerter

Problemløsning ved anvendelse af sondeernæring

Generelt er der ingen bivirkninger ved sondeernæring. Hvis de forekommer, er det oftest i opstartsfasen. Af bivirkninger kan nævnes diarré, kvalme og periodiske mavesmerter. Hvis borgeren ikke har fået tilstrækkelig ernæring i en længere periode, skal maven og tarmene vænne sig til igen at modtage og optage ernæring. Det er derfor vigtigt at starte langsomt op med sondeernæring. Det betyder, at man i den første tid giver sondeernæringen kontinuerligt. Når borgeren tolererer det, kan man øge indgivelseshastigheden for senere at give det i portioner, hvis muligt.

For at forebygge reflux bør sondeernæring gives i halvt siddende stilling. Opstår der hoste under indgivelse af sondeernæring, bør tilførslen stoppes. Kontrollér at borgerens sonde ligger, hvor den skal, inden tilførslen fortsættes. Sker der noget ubehageligt eller uventet, mens sondeernæringen gives, bør du kontakte borgerens læge.

Faktaboks:

Selv om borgeren har en sonde, er det vigtigt at huske god mundhygiejne. Tænderne bør børstes regelmæssigt, selv om borgeren ikke spiser på almindelig vis. Sukkerfrit tyggegummi kan være godt til at massere tandkødet. Fugt mund og læber med vand, "yellow-swaps" eller brug evt. kunstigt spyt, der kan købes på apoteket.

Kontakt Fresenius Kabi

Telefon: 3318 1600

Fax: 3318 1614

Hjemmeside: www.fresenius-kabi.dk

Distributører af Fresubin sondeernæring:

Simonsen & Weel A/S telefon 7025 5610

Mediq Danmark A/S telefon 3637 9130

